

การประเมินโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ
ในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

เรือดวิรงค์เทพ จีระไว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาวิจัยการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-634-082-4

ลิขสิทธิ์บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

117016940

**AN EVALUATION OF THE PROJECT ON PROMOTION AND DEVELOPMENT
FOR OUTSTANDING STUDENTS AT UPPER SECONDARY SCHOOL LEVEL,
DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, MINISTRY OF EDUCATION**

SUB LT. PONGTHEB JIRARO

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Research
Graduate School
Chulalongkorn University
1996
ISBN 974-634-082-4**

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

พงศ์เทพ จิระโร, เรือตรี : การประเมินโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
(AN EVALUATION OF THE PROJECT ON PROMOTION AND DEVELOPMENT FOR OUTSTANDING STUDENTS AT UPPER SECONDARY SCHOOL LEVEL, DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, MINISTRY OF EDUCATION) อ.ที่ปรึกษา: ศ.ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 188 หน้า. ISBN 974-634-082-4

การวิจัยเชิงประเมินโครงการ สพพ. ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เฉพาะ เพื่อประเมินกระบวนการดำเนินโครงการ เพื่อประเมินผลผลิตของโครงการ และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโครงการ โดยใช้ข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลในการประเมินได้แก่ นักเรียน อาจารย์ และผู้บริหาร ของโรงเรียนในโครงการ

ผลการประเมินกระบวนการดำเนินโครงการ พบว่าโครงการมีความพร้อมในการดำเนินการในด้านต่าง ๆ มาก มีเพียงบางโรงเรียนประสบปัญหาในด้านจำนวนนักเรียนได้ไม่ตามเป้าหมาย นักเรียนในโครงการทุกคน มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ของโครงการ ด้านผู้บริหารมีความพร้อมในการดำเนินงานตามโครงการมาก ส่วนด้านอาจารย์มีความพร้อมในการสอนมากแต่พบว่าไม่มีอาจารย์ประมาณเพียงครึ่งหนึ่งที่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของโครงการ ด้านการรับนักเรียนเข้าโครงการพบว่าทุกโรงเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในโครงการ ในด้านการบูรณาการจุดประสงค์และเนื้อหาการเรียนการสอนนั้นพบว่า มีอาจารย์จำนวนน้อยที่บูรณาการเนื้อหาอย่างแท้จริง ในด้านการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยภาพรวมมีการใช้วิธีการดังกล่าวอย่างเต็มรูปแบบจำนวนน้อย สำหรับด้านผลผลิตโครงการประสบผลสำเร็จสูง โดยด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า มีระดับเกรดเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนปกติ อัตราการสำเร็จการศึกษาได้ตามเกณฑ์ และพบว่านักเรียนในโครงการมีอัตราความสำเร็จในการศึกษาที่สูง แต่อย่างไรก็ตามโครงการมีอัตราประสิทธิผลการศึกษาคือต่ำกว่าเกณฑ์ และอัตราการสูญเสียทางการศึกษาสูงกว่าเกณฑ์ ในด้านปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่ามีปัจจัยด้านคุณภาพการสอน ประสิทธิภาพการสอน และการจัดระบบการเรียนการสอน ความคาดหวังของนักเรียนในการศึกษาต่อ และด้านทักษะการเรียนของนักเรียน

ภาควิชา วิชาการศึกษา
สาขาวิชา การวัดและประเมินผลการศึกษา
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิติต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C740397 : MAJOR EDUCATIONAL MEASUREMENT AND EVALUATION
KEY WORD: EVALUATION OF PROJECT/ OUTSTANDING STUDENTS

PONGTHEB JIRARO, SUB LT. : AN EVALUATION OF THE PROJECT ON PROMOTION AND DEVELOPMENT FOR OUTSTANDING STUDENTS AT UPPER SECONDARY SCHOOL LEVEL, DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, MINISTRY OF EDUCATION.
THESIS ADVISOR : PROF. SOMWUNG PITIYANUWAT, Ph.D. 188 pp.
ISBN 974-634-082-4

This research was the evaluation of the Project on Promotion and Development for Outstanding Students at Upper Secondary School Level, Department of General Education, Ministry of Education, which aimed to evaluate the project's process, the project's product, and also study factors affecting student's achievement. Qualitative and quantitative data were assembled from school's administrators, teachers and students attending the project. The results were as following:-

For the project's process, it was found that most schools were ready to work at high level, but few had inadequate quantity of students. All students were qualified following the project's requirements. The school's administrators and the teachers had much readiness to work. A half of teachers performed following the project's procedure. All schools completed the student's admittance. A few of teachers integrated contents and objectives. Most teachers did not use the student center learning approach. For the project's product, it was found that the students attending the project had higher mean score than the other students. The Graduate Ratio met the criterion. The Success Ratio was higher than the other students. An Efficiency Ratio was lower than criterion while the Wastage Ratio was higher than criterion. The factors affecting student's achievement were the teaching quality, the teacher's experience of instruction, the learning system, the student's aspiration in education and the student's learning skills.

ภาควิชา..... ศึกษาศาสตร์

สาขาวิชา..... การวัดและประเมินผลการศึกษา

ปีการศึกษา..... 2538

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... -

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จเรียบร้อยได้ด้วยความสามารถของ ศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้ความช่วยเหลือ เอาใจใส่ ให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆอย่างใกล้ชิดมาโดยตลอด ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสาทวิชาความรู้ ให้ผู้วิจัยได้นำมาประยุกต์ใช้ในการทำงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ปราวณี สว่างวรรณ อาจารย์ ดร.วัฒนาพร ระงับทุกข์ และผู้บริหาร อาจารย์ ตลอดจนนักเรียน โรงเรียนในโครงการ สหพ.ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์และตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ และน้องๆ ในภาควิชาวิจัยทุกท่านที่คอยให้กำลังใจตลอดจนให้ความช่วยเหลือเสมอมา

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอขอบใจผู้ที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้คือคุณเจียรนัย จิระโร และเด็กหญิงศวี จิระโร ที่ให้การสนับสนุนด้านกำลังใจตลอดเวลาในการศึกษา สำหรับความดีที่ได้จากงานชิ้นนี้ผู้วิจัยขอมอบแก่ คุณพ่อ คุณแม่ ผู้ให้การสนับสนุนการศึกษาตลอดมา

เรือดวิวงศ์เทพ จิระโร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญแผนภาพ	ฎ

บทที่

1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการประเมิน	3
ขอบเขตของการประเมิน	3
นิยามเชิงปฏิบัติการ	6
ประโยชน์ที่ได้รับจากการประเมิน	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
ตอนที่ 1 สารสำคัญของโครงการ สหพ.	10
ตอนที่ 2 กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการประเมิน	25
ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการ สหพ.	31
3 วิธีการประเมิน	37
แนวทางในการประเมิน	37
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	46
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	47
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
การวิเคราะห์ข้อมูล	61

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการประเมิน	64
ตอนที่ 1 ผลการประเมินกระบวนการดำเนินงานโครงการ สหพ.	64
1.1 การคัดเลือกนักเรียนและความพร้อมในการดำเนินงาน	65
1.2 การบูรณาการเนื้อหาและจุดประสงค์ของหลักสูตร	76
1.3 การเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นจุดศูนย์กลาง	78
1.4 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ สหพ.	81
ตอนที่ 2 ผลการประเมินผลผลิตของโครงการ สหพ.	93
2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	93
2.2 ประสิทธิภาพการศึกษา อัตราการสำเร็จ และอัตราการสูญเปล่า .	119
2.3 การศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนในโครงการ	124
ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโครงการ	130
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น.....	131
5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	135
กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล	135
การเก็บรวบรวมข้อมูล	135
การวิเคราะห์ข้อมูล	136
ผลการประเมินโครงการ สหพ.	137
1.ผลการประเมินกระบวนการดำเนินงานโครงการ สหพ.	137
2.ผลการประเมินผลผลิตของโครงการ สหพ.	138
3.ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโครงการ .	138
อภิปรายผล	139
ข้อเสนอแนะ	141
รายการอ้างอิง.....	143
ภาคผนวก	149
ประวัติผู้เขียน	188

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 การดำเนินงานโครงการ สหพ. ของโรงเรียน ในปีการศึกษา 2534-2538.....	31
3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	53
3.2 ข้อมูลจากแบบสอบถามจากโรงเรียนในโครงการ สหพ.....	53
3.3 จำนวนร้อยละของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์.....	55
3.4 กำหนดการดำเนินงานเก็บรวบรวมข้อมูล.....	58
3.5 สรุปการรวบรวมข้อมูลเป็นรายโรงเรียน.....	59
4.1 มีดัชนีเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานค่าความถี่และร้อยละ ของการประเมิน ความพร้อมและคุณสมบัติของ โรงเรียน.....	65
4.2 ค่าความถี่และค่าร้อยละแสดงการรับรู้คุณสมบัติของตนเองและความคิดเห็นของนัก เรียนในการเข้าเรียนในโครงการ สหพ.....	67
4.3 มีดัชนีเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานค่าความถี่และร้อยละของผู้บริหารและ อาจารย์ ต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักเรียนในโครงการ เปรียบเทียบกับนักเรียนนอกโครงการ.....	68
4.4 ค่าร้อยละ ของการปฏิบัติของผู้บริหารในการเตรียมการนำโรงเรียนเข้าโครงการ....	70
4.5 มีดัชนีเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานค่าความถี่และร้อยละ ของอาจารย์และผู้บริหาร ต่อความพร้อมของผู้บริหารในการดำเนินโครงการโรงเรียนในโครงการ สหพ.....	71
4.6 ค่าร้อยละการปฏิบัติงานในโครงการ สหพ. ของอาจารย์.....	72
4.7 มีดัชนีเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานค่าความถี่และร้อยละ ตามความคิดเห็น ของผู้บริหาร ต่อการมีปัญหาของอาจารย์ผู้สอน.....	72
4.8 ค่าร้อยละของการปฏิบัติ ของโรงเรียนในการรับนักเรียนเข้าเรียน ตามโครงการ สหพ. ตามการรับรู้ของผู้บริหาร.....	74
4.9 มีดัชนีเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานค่าความถี่และร้อยละ ตามความคิดเห็น ของอาจารย์และผู้บริหาร ต่อความเหมาะสมของข้อกำหนดการรับนักเรียน.....	74
4.10 ค่าร้อยละของการบูรณาการจุดประสงค์และเนื้อหาในการสอนนักเรียนโครงการ สหพ..	76
4.11 มีดัชนีเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานค่าความถี่และร้อยละ ของอาจารย์และ ผู้บริหาร ต่อความครบถ้วนของความรู้และประสบการณ์นักเรียนในโครงการ สหพ.....	76
4.12 ค่าร้อยละแสดงการรับรู้ถึงการเรียนการสอนที่เน้นยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของ นักเรียนในโครงการ สหพ.....	78

4.13	ค่าความถี่และการปฏิบัติการสอนนักเรียนในโครงการ สพพ. ตามความรับรู้ ของอาจารย์ผู้สอนเรียงตามลำดับความถี่.....	79
4.14	ลำดับค่าความถี่ และค่าร้อยละ ของนักเรียนตามปัญหาในการเรียน.....	81
4.15	จำนวนนักเรียนที่ได้นำมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง ในการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	93
4.16	ผลการทดสอบความแตกต่างของระดับเกรดเฉลี่ยของแต่ละวิชาของนักเรียน ในโครงการและนอกโครงการจากกลุ่มตัวอย่าง 12 โรงเรียน.....	94
4.17-4.28	ผลการทดสอบความแตกต่างของระดับเกรดเฉลี่ยของแต่ละวิชาของนักเรียน ในโครงการ สพพ.และนอกโครงการ สพพ. ของโรงเรียน ต่างๆแต่ละโรงเรียน..	96-113
4.29	การทดสอบความแตกต่างระหว่างนักเรียน สพพ. กับนักเรียนนอกโครงการ สพพ. ระดับคะแนนเฉลี่ยรวม.....	114
4.30	ผลการทดสอบความแตกต่างของระดับเกรดเฉลี่ยรวม ของนักเรียนในโครงการและนอกโครงการจำแนกตามโรงเรียน.....	114
4.31	ค่าขนาดของผล(effect size) เกรดเฉลี่ยแต่ละวิชาของทุกโรงเรียน.....	116
4.32	จำนวนนักเรียนในโครงการ สพพ. รุ่นเข้าศึกษาปีการศึกษา 2536 ของกลุ่มตัวอย่าง....	119
4.33	อัตราการสำเร็จการศึกษา(GR)ของนักเรียน สพพ. ในปีการศึกษา 2537	120
4.34	อัตราประสิทธิภาพการศึกษา(ER)ของนักเรียน สพพ. ในปีการศึกษา 2537	121
4.35	อัตราความสูญเปล่าทางการศึกษา(WR)ของนักเรียน สพพ. ในปีการศึกษา	122
4.36	สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่สอบคัดเลือกและจำนวนที่รับในปีการศึกษา 2538.....	124
4.37	อัตราการสอบแข่งขันเข้าศึกษาต่อได้(SR)ของนักเรียน สพพ. ในปีการศึกษา.....	126
4.38	สถิตินักเรียนจากโครงการ สพพ. ที่สอบได้เข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของรัฐ จำแนกตามสถาบัน	127
4.39	สถิตินักเรียนจากโครงการ สพพ. ที่สอบได้เข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของรัฐ จำแนกตามประเภทวิชา.....	128
4.40	มัชฌิมเลขคณิตค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความถี่ ร้อยละ ของระดับความคิดเห็น ต่อปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโครงการ สพพ.....	130
4.41	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็น ระดับมากที่สุด ของปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโครงการ สพพ.....	131
4.42	สรุปปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	132

สารบัญแผนภาพ

หน้า

แผนภาพที่ 1	แบบจำลองการประเมินตามทัศนะของเวลช์.....	26
แผนภาพที่ 2	แบบจำลองสำหรับการประเมินของแฮมมอนด์.....	28
แผนภาพที่ 3	แบบจำลองในการวิจัยเชิงประเมิน.....	38
